

Sygn. akt VI Ka 525/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodnicząca – Sędzia SO Edyta Gajgał

Sędziowie SO Andrzej Tekieli

SR del. do SO Joanna Polikowska (spr.)

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014

sprawy K. D.

oskarżonego z art. 278 § 1 kk w związku z art. 64 § 1 kk

z powodu apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 22 sierpnia 2014 r. sygn. akt II K 327/14

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego K. D. w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie z pkt III części dyspozytywnej o srodku karnym w postaci przepadku korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 525/14

UZASADNIENIE

K. D. został oskarżony o to, że:

w nocy z 20/21 grudnia 2013r. w P., gmina O. będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Żarach o sygnaturze akt II K 229/04 z dnia 13.01.2005r. za czyn z art. 279 §1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 26.03.2008r. do 15.09.2009r. zabrał w celu przywłaszczenia przyczepę rolniczą wartości 4 000 złotych, czym działał na szkodę E. D.,

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 327/14:

I. uznał oskarżonego K. D. za winnego popełnienia zarzucanego mu katem oskarżenia czynu tj. występku z art. 278 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 /sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia w części szkody poprzez zapłatę na rzecz E. D. kwoty 2.000 zł /dwa tysiące złotych/;

III. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł przepadek korzyści uzyskanej przez oskarżonego z przestępstwa w kwocie 1.000 zł /tysiąc złotych/;

IV. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz karbu Państwa kosztów procesu.

Wyrok ten na podstawie art. 425 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k., zaskarżył na korzyść oskarżonego, w części dotyczącej orzeczenia o karze, Prokurator Rejonowy w Bolesławcu.

Powołując się na treść przepisów art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 1 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

obrazę przepisów prawa materialnego – art. 45 § 1 k.k.- polegającą na orzeczeniu przypadku korzyści uzyskanej przez oskarżonego z przestępstwa w kwocie 1.000 złotych, podczas gdy przepadek ten nie może być orzeczony, ponieważ korzyść została osiągnięta z przestępstwa przeciwko mieniu, a zachodzi wypadek, w którym podlega ona zwrotowi w całości pokrzywdzonemu.

Podnosząc powyższy zarzut, powołując się na treść art. 437 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie pkt III tego orzeczenia w zakresie rozstrzygnięcia o środku karnym orzeczenia na podstawie art. 45 § 1 k.k. przypadku korzyści uzyskanej przez oskarżonego z przestępstwa w kwocie 1.000 złotych.

Apelacja prokuratora zasługuje na uwzględnienie.

Z uwagi na kierunek i granice zaskarżenia wyroku Sądu I instancji przez oskarżyciela publicznego wspomnieć jedynie trzeba, iż Sąd Rejonowy w sposób właściwy przeprowadził postępowanie dowodowe, gromadząc materiał dowodowy, dający podstawę do podjęcia merytorycznego rozstrzygnięcia. Tak zgromadzony materiał dowodowy został następnie poddany rzetelnej analizie. Oceny wartości poszczególnych dowodów dokonano z uwzględnieniem zasad logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, bez wykroczenia poza ramy przysługującej sądowi swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Z uwagi na to, iż ustalenia i oceny w tej materii nie były kwestionowane przez skarżącego, Sąd Odwoławczy zwolniony był od dokonywania dalszych rozważań w tym przedmiocie. Podobnie ma się rzecz z rozstrzygnięciem o karze orzeczonej wobec oskarżonego K. D. za przypisany mu występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., której rodzaju i wymiaru nie kwestionował oskarżyciel publiczny. Orzeczona wobec oskarżonego kara nie jest rażąco niesprawiedliwa.

Zasadny jest natomiast zarzut prokuratora, gdy powołując się na treść art. 438 pkt 1 k.p.k. wskazuje na obrazę przez Sąd Rejonowy przepisów prawa materialnego – art. 45 § 1 k.k. – polegającą na orzeczeniu przypadku korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa w kwocie 1.000 zł, podczas gdy przepadek ten nie może być orzeczony ponieważ korzyść została osiągnięta z przestępstwa przeciwko mieniu, a zachodzi wypadek, w którym podlega ona zwrotowi w całości pokrzywdzonemu.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Bolesławcu przypisał oskarżonemu K. D. kradzież przyczepy rolniczej o wartości 4.000 zł. Z zeznań pokrzywdzonego E. D. jak również z pokwitowania (k. 15) wynika, że pokrzywdzony odzyskał opony wraz z dętkami od skradzionej mu przyczepy rolniczej, których wartość wynosi 2.000 zł. Faktyczna szkoda jaką oskarżony wyrządził pokrzywdzonemu E. D., dopuszczając się popełnienia przypisanego mu występku wynosi zatem, jak zasadnie ustalił Sąd pierwszej instancji, 2.000 zł Zapłatę takiej kwoty od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego E. D. tytułem środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody, orzekł Sąd pierwszej instancji, zgodnie ze złożonym przez pokrzywdzonego na rozprawie wnioskiem.

Przepis art. 45 § 1 k.k. nie pozostawia dowolności w zakresie orzeczenia przepadku korzyści majątkowej bądź jej równowartości. Przez korzyść majątkową w rozumieniu art. 45 k.k. rozumieć należy przysporzenie aktywów lub zmniejszenie pasywów, jakie sprawca osiągnął w wyniku popełnienia przestępstwa (vide: wyrok Sadu Najwyższego z dnia 27 marca 2013 r. III KK 273/12, LEX nr 1293802). W sytuacji, gdy pochodzącymi z przestępstwa przedmiotami (jego owocami) są pieniądze, w oczywisty sposób wprost stanowią one jednocześnie korzyść majątkową. Po włączeniu tych pieniędzy do majątku sprawcy (choćby poprzez wymieszanie z innymi banknotami) tracą one cechy indywidualne. Możliwe zatem jest orzeczenie jedynie przepadku równowartości takich przedmiotów.

Zgromadzone w przedmiotowej sprawie dowody nie wskazują, aby oskarżony K. D. uzyskał z przypisanego mu przestępstwa korzyść majątkową, której równowartość mogłaby podlegać przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Z wyjaśnień oskarżonego K. D. wynika wprawdzie, iż skradzioną pokrzywdzonemu przyczepę rolniczą po zdemontowaniu opon z dętkami pociął palnikiem, a następnie wraz ze świadkiem K. Ł., zawiózł pocięte elementy do skupu złomu w Ż., gdzie zostały one sprzedane na nazwisko K. Ł.. Z umowy kupna – sprzedaży nr formularza (...) z dnia 23 grudnia 2013 r. (k. 45) wynika zaś, iż K. Ł. za sprzedaż tych elementów otrzymał kwotę 999,60 zł. Okoliczności te nie stanowią jednakże o uzyskaniu przez oskarżonego korzyści majątkowej z przypisanego mu w przedmiotowej sprawie przestępstwa. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 maja 2008 r. WK 11/08 OSNKW 2008/9/70, Biul. SN 2008/9/18 wskazał, iż przepadek korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa przeciwko mieniu lub jej równowartości nie może być orzeczony, jeżeli zachodzi wypadek, w którym podlega ona zwrotowi w całości pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi (art. 45 § 1 k.k.). Taka sytuacja zachodzi w przedmiotowej sprawie. Kwota uzyskana przez oskarżonego K. D. ze sprzedaży pociętych elementów przyczepy podlega zwrotowi pokrzywdzonemu E. D.. Kwota orzeczona tytułem środka karnego w postaci obowiązku naprawienia wyrządzonej szkody, nie tylko obejmuje zwrot całej korzyści majątkowej jaką oskarżony osiągnął z popełnienia przestępstwa, ale jednocześnie prowadzi do restytucji szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu. Zachodzi zatem w niniejszej sprawie warunek określającego wyjątek unormowany w art. 45 § 1 zd. II k.k., nakazujący odstąpienie od orzekania przepadku korzyści uzyskanej przez sprawcę z popełnienia przestępstwa.

Sąd Okręgowy, na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., zmienił zatem zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie z pkt III części dyspozytywnej wyroku, orzekające przepadek korzyści uzyskanej przez oskarżonego z przestępstwa w kwocie 1.000 zł.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok podlegał utrzymaniu w mocy jako prawidłowy. Nie był bowiem rażąco niesprawiedliwy, ani dotknięty uchybieniami opisanymi w art. 439 § 1 k.p.k.

Stosownie zaś do treści art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Odwoławczy zdecydował o zwolnieniu oskarżonego K. D. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa. Decyzja taka pozostaje uwarunkowana zwłaszcza zasadami słuszności, albowiem w ramach niniejszego postępowania odwoławczego dokonano korekty jednoznacznego błędu orzeczniczego popełnionego w sprawie przez Sąd pierwszej instancji, a zatem obciążenie kosztami nie mającego nic wspólnego z powyższą sytuacją oskarżonego byłoby - w aspekcie sprawiedliwościowym – oczywiście niczym nieuzasadnione.